

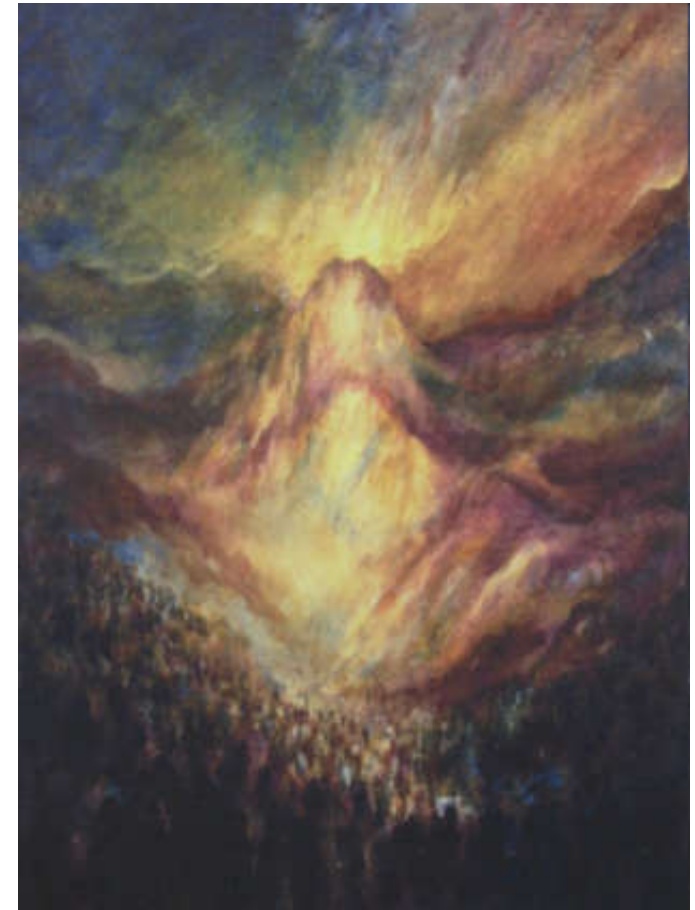
Zakoni svetosti (Lev 19s)

- Lev 19: riječi Mojsiju (v1) za koga (2a)?
 - “za cijelu zajednicu sinova Izraelovih” (v2a)
 - Teme iz deset zapovijedi 19,3.4.11
- Poštovanje roditelja, subota (v3);
- Zabrana kumira (v4),
- Zabrana krađe i laži (v11)
 - Posebnosti: 1) briga za siromahe (v9s.15)
 - kod žetve i berbe ostavi za siromaha i stranca (v9s)
 - na sudu ne zanemari malenoga (v15)
- 2) ljubi stranca (v34)
 - *kao sebe samoga,*
 - (zašto?)
 - jer si bio stranac
 - ~Ljubite neprijatelje!
 - (Mt 5,44, Lk 6,27.35)

Budite sveti!

- okvirom u 19,2; 20,26:
- “Budite sveti!”
- c20 pripada uz c19

Joram Raanan, Brdo Sinaj, 2002-03

Rp5100 (ISVU: 31384)
Biblija - Stari Zavjet 2017./2018.
ECTS 6, utorak 11:15, petak 8:15
amdg.ffrz.hr → nastava

Knjiga Brojeva – Br

Početak (1,1): gdje?

Sinajska pustinja (usp. Lev 27,34)

Kada (1,1)?

01. 02. 02.

(usp. Izl 19,1: 01.03.01.)

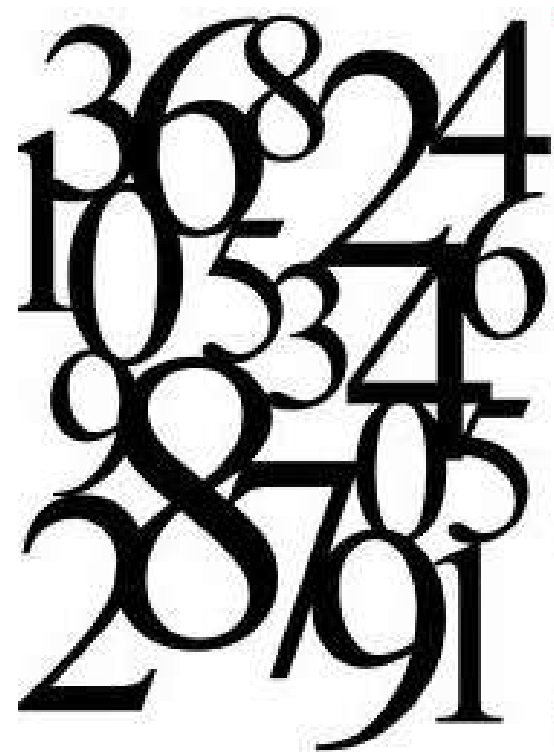
Kraj (36,13): gdje?

Moapske poljane

Brojevi

■ vrste popisa (brojeva):

- vojska u Izraelu, prema 12 plemena u 1,20-46; 26,1-51
- Levijevci od 1. mj. naviše u 3,15-39 (22000)
- prvorođenci u Izraelu od 1. mj. naviše u 3,40-42 (22273)
- leviti od 30.-50. g. za službu u c4 (v48: 8580)
- prinosi 12 kompleta suđa, srebra 2400 šekela, zlata 120 šekela; žrtvene životinje: 12, 24, 60 (7,1-88)
- ...

Putovanje

- **Sinajska pustinja 1,1 (1,19; 3,4.14; 9,1.5; 10,12; 26,64; 33,15s) → Moapske poljane 36,13 (22,1; 26,3.63; 31,12; 35,1)**
 - **Izl: Iz Egipta kroz pustinju do Sinaja**
 - **Lev: Na Sinaju**
 - **Br: Od Sinaja kroz pustinju do Moaba (granica obećane zemlje)**

Pustinja (48x c1-34)

- hebr. naslov: במדבר *b^emidbar* = “u pustinji”
- 1. sinajska pustinja (Sin) 10x
 - + 2x brdo Sinaj (*flashback* 3,1; 28,6)
- 2. pustinja Paran (10,12; 12,6; 13,3.26)
- 3. pustinja Cin (**13,21**; 20,1; 27,14; = Kadeš 33,36; 34,3)
- *Flashback* (Br 33 – sažetak):
 - put Egipat → Sinaj (33,6s 33,11s)
 - pustinja Etam (33,6s)
 - pustinja Sin (33,11s)

Institucije u narodu (1,2–10,10)

- c1-4 “vanjske”
- poredak taborske zajednice prema plemenima oko šatora-svetišta
- 5,1-10,10 “unutarnje”
- red zajednice: moralni propisi, bogoslužje

Izraelova plemena

- 1, **20.22.24.26.28.30.32.**
34.36.39.40.42
- Ruben (20)
- Šimun (22)
- Gâd (24)
- Juda (26)
- Jisakar (28)
- Zebulun (30)
- Efrajim (32)
- Manaše (34)
- Benjamin (36)
- Dan (39)
- Ašer (40)
- Naftali (42)
- Tko dolazi na prvo mjesto
(**2,3**)?
 - Juda

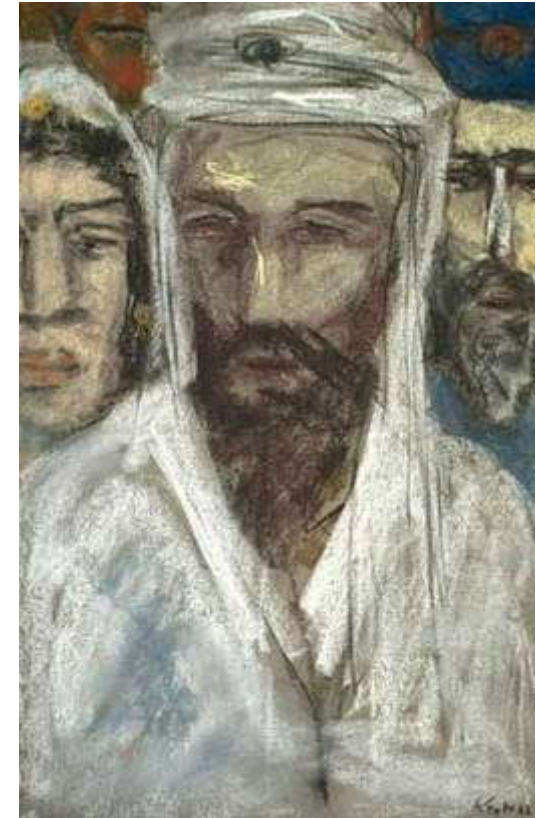
Kroz pustinju (10,11–21,35)

- **10,11s** nov početak – *Kada? Koji znak?*
 - 20.02.02. – Oblak se diže
 - Rezultat: “sinovi Izraelovi kreću...”
- **10,13-12,16 Sinaj → Paran (12,16) – sukobi:**
 - c11: mana i prepelice;
 - c12: Mirjam i Aron se bune
- **13,1-20,13 Kadeš i okolica – sukobi:**
 - c13s: izviđači u Obećanoj zemlji;
 - c16s: Korahova buna;
 - 20,1-13: Meripske vode
- **20,14-21,35 Kadeš → Moapske poljane**
 - Sukobi: Edom, Kanaan, Amorejci
 - Zmije (21,4–9)

Mojsije, Aron i Mirjam (Br 12)

- Tko rješava sukob? (Br 12,4):
- “Vas troje u šator sastanka...” – Bog
- Motiv sukoba prema v2
- “Zar je Bog samo Mojsiju govorio?”
 - Metoda glasine i trača (3. jd)
 - Prvi razlog (iz 12,1) prešućuju:
 - Žena strankinja (v1)
- Bog Aronu? (usp. Lev 10,8; Br 18,8)
 - čisto (Lev 10,8)
 - “Tebi, evo, povjeravam brigu o onom što se meni prinosi.” (Br 18,8)
- Bog sada govori i sestri Mirjam (12,6-8)

Rješenje sukoba

- Neistina na početku
- **Aronov postupak (Br 12,11s)**
 - Priznaje “griješ” (v11)
 - traži zagovor (v12)
 - ← već ima iskustva iz Izl 32
- **Kad narod kreće? (v15)**
- **Čekaju dok Mirjam ne ozdravi – autoritet**
 - “Javljam se proroku...” (v6 usp. **Izl 15,20**)
- **Mirjam je proročica (Izl 15,20)**

Jošua u Br

- Kakvu ulogu dobiva u Br **13,2**?
- Izvidjeti zemlju
 - Iz kojega plemena (**v8**)?
- Efrajim
 - Kako se zove? (**v16b** usp. Pnz 32,44 HB)
- Hošea → Jošua
- יהושע *j^ehošua^a* (jah + jaša)
 - Spasenje
→ Jahve je spasenje

- Prevrat u Br **14,4**?
- “Natrag u Egipat”
 - Jošua s Kalebom (iz Jude) potresen (**14,6**) – gesta?
- Razdiru haljine

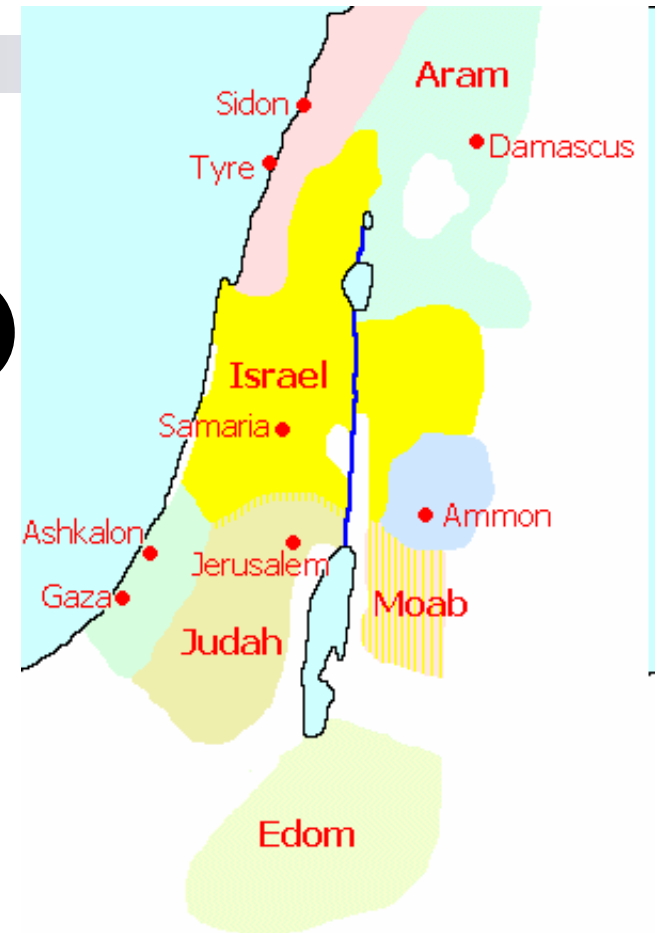
Nasljednik

- Jošuin postupak u 14,7.9?
- “dobra zemlja” (v7)
 - ispravljaju glasine iz 13,32
 - ⇔ “zemlja proždire” (13,32)
- “Ne bojte se!” 2x (14,9)
 - – ohrabruju zajednicu
 - Temelj: tko je s njima
 - יהוה s nama
 - Rezultati u 14,30.38:
- Jedini oni u zemlju (v30)
- Preživjeli pobunu (v38)
- Kakvo zaduženje (Br 34,17 usp. 32,28)?
- Razdijeliti baštinu plemenima
 - *S kime?*
- Sa svećenikom
 - “Gospodnja je zemlja...” (Pnz 10,14; Ps 24,1)
 - “Zemlja pripada meni” (Lev 25,23)

Na Moapskim poljanama (22,1–36,12)

- Gdje točno? (22,1; 26,3.63; 31,12; 35,1; 36,13)
- s onu stranu Jordana, nasuprot Jerihonu
- 22,1-24,25 sukob s moapskim kraljem (Bileamov proročki blagoslov Izraela)
- c25-31 idolopoklonstvo i nova uspostava zajednice, rat s Midjanom
 - Blud (25,1–3;) = Nevjera, klanjanje Baalu
 - dvostruka uloga i smrt Bileamova (31,16)
 - Bileam odgovoran za klanjanje Baalu (v16)
- c32-36 dodjela zemlje istočno od Jordana

Izrael i narodi

- **Ijubi stranca kao sebe samoga, jer si bio stranac (Lev 19,34)**
 - Koji blagdan vrijedi i za stranca u Br **9,14**?
- **Pasha**
 - Kako stranac prinosi žrtvu? (Br 15,14)
- **“kao i vi”**
- **Za stranca vrijedi? **15,26.29.30****
 - okajnica (v26)
 - obred pomirenja (v29)
 - krivnja za hulu (v30)
- **gradovi-utočišta i za strance (35,15)**
 - Načelo u **15,15**:
- **“kako s vama, tako i sa strancem” (15,15)**
 - sažetak: *tora i mišpat* – pročitati! (v16)
 - Jedna Pouka i jedno Pravo

Izlazak

–

Brojevi

■ Egipat → pustinja → Sinaj

- c12 Pasha
- c16 mana i prepelice
- c17 voda iz pećine
- c18 službenici
- c32 lažni bogovi

■ prijetnje

- izvana: iznutra:*
- Egipat mrmljanje
- Amalek idoli

■ 6x: “krenuli... utaborili se...” (12,37; 13,20; 14,1s; 15,22; 16,1; 17,1)

■ Sinaj → pustinja → Moab

- c9 Pasha
- c11 mana i prepelice
- c20 voda iz pećine
- c11 službenici
- c25 lažni bogovi

■ prijetnje

- iznutra: izvana:*
- mrmljanje Moab
- idoli Midjan

■ 6x: “krenuli... utaborili se...” (10,12; 20,1; 20,22; 21,10s; 22,1; 25,1)